

Leto XIX. Stev. 74

DIREKTOR »BORBE«
VLAJKO BEGOVIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
MIROSLAV VITOROVIC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan, razen
petka. — Cena 10 dinarjev

Ljudska BORBA

PRAVICA

GLASILO ZVEZE
KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 8. OKTOBRA
1934 • MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
• OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
KOT »BORBA« ZA SLOVENIJO

DOGODKI V EGIPTU

Kairo je vznemirjen

Širijo se vesti o novih nesoglasjih v revolucionarnem svetu

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Kairo, 27. marca (z letalom). Kairo je ponovno vznemirjen. Tega ni krivo tistih nekaj bomb, ki so eksplodirale v raznih delih mesta pred prihodom kralja Sauda. Ta vznemirjenost je sad čedalje večje negotovosti v deželi spričo obnove parlamentarnega življenja in bližnjih volitev.

Studentje prirejajo protestne mitinge, na katerih zahtevajo, naj čimprej uvedejo parlamentarno življenje. Pravniki in advokati se zbirajo na javnih zborovanjih in zahtevajo isto. Tudi voditelji bivših političnih strank so imeli sestanke, na katerem so razpravljali o stališču, na katerega se je treba postaviti v zvezi z uveljavljanjem parlamentarizma.

Posamezni časniki, kot n. pr. »Al Misria«, ki zastopa liberalno

o tem, da so pristaši teh razbitih strank, ki so med seboj silno raznorodne, pripravljani izdelati skupen program in da bi njihovi voditelji nastopili na volitvah s skupno listo. Nevarnost te kombinacije, ki se je zavedajo člani revolucionarnega sveta, lahko najbolje spoznamo po tem, da častniki revolucionarnega sveta pravzaprav še niti nimajo svoje politične stranke in da je potrebno dosti časa, da bi ustanovili in utrdili napredno stranko, ki bi se postavila po robu izkušnim bivšim političnim voditeljem.

V anketi, ki jo je častnik »Al Ahram« te dni izvedel med egiptovskimi politikami o vprašanju obnove parlamentarnega življenja, se je pojavilo tudi zelo zanimivo mnenje predsednika bivše nacionalistične stranke Hafeza Rama-

dana. Vse kaže, da ta politik ne pripada fronti svojih bivših kolegov, ker so njegovi nazori vse-kakor bližji tistim, za katere se zavzema skupina častnikov okrog Abdel Naserja. Hafez Ramadan namreč sodi, da vse do takrat, dokler se Angleži ne umaknejo iz Egipta, ne bi bilo treba ustanoviti več kot ene politične stranke. Po njegovem mnenju bi strankarske razprtije lahko samo koristile okupatorju v Suez.

»Če pa je vendarle nemogoč obstoj parlamenta brez strank,« pravi Hafez Ramadan, »sodim, da je bolje odgoditi sklic parlamenta in pustiti revoluciji, da nadaljuje svojo pot do evakuacije. Naša revolucija si je zastavila dva cilja: napraviti konec korupciji in imperializmu. Dosej je bil dosežen prvi cilj, ne pa tudi drugi. Čemu bi obstali na pol poti?« Ta politik tudi meni, da bi morali voditeljem sedanje egiptovske revolucije omogočiti, da uresničijo narodne težnje, in sicer tem prej, ker je Egipt zdaj bliže evakuaciji Britancev kot kdajkoli prej.

Z. Pečar

Velike skupine demonstrantov v Kairu in Aleksandriji

izražajo privrženost revolucionarnemu svetu

Kairo, 28. marca (AFP). Velike skupine demonstrantov korakajo od davi po glavnih ulicah Kaira in Aleksandrije ter manifestirajo svojo privrženost revolucionarnemu svetu in demonstrirajo zoper bivše politične stranke. V Kairu demonstrirajo pretežno delavci, v Aleksandriji pa študentje.

Znatni policijski odredi so zasedli glavna mestna križišča. Policijske enote stražijo dohode k veleposlanštvom ZDA in Velike Britanije. Zasebni avtomobili z zvonički vozijo po kairskih ulicah in pozivajo demonstrante, naj ob-

pravnem stanju. Pripomnil je, da je vojska pripravljena postaviti se po robu vsaki nevarnosti, ki bi utegnila ogroziti varnost in red.

IZREDNI SESTANEK REVOLUCIONARNEGA SVETA
Dopoldne ob 11. se je začel izredni sestanek revolucionarnega sveta. Zatem nameravajo imeti skupni sestanek članov revolucionarnega sveta in članov egiptovske vlade.

Ko je prišel na sestanek, je vrhovni poveljnik egiptovske vojske general Amer novinarjem izjavil, da je zdaj »vojska tako enotna, kot ni bila še nikdar poprej.

BO NAGIB ODSTOPIL?

Egiptovski politični krogi verujejo v možnost, da bo predsednik republike general Nagib odstopil. Tu zlasti opozarjajo na dejstvo, da general Nagib ni pristojoval današnjemu sestanku revolucionarnega sveta. Točneje rečeno, general Nagib je sestanek otvoril, toda deset minut kasneje je odstopil predsedniško mesto polkovniku Naserju in se umaknil iz sejne dvorane.

Zaskrbljenost v Londonu

London, 28. marca (AFP). V tukajšnjih političnih krogih so hudo zaskrbljeni spričo razvoja dogodkov v Egiptu. Boje se, da bodo razne politične skupine, da bi si v boju za oblast zagotovile podporo množice, skušale okrepiti protibritansko razpoloženje. Po nepotrjenih vesteh se britanske v Kairu živče družine pripravljajo, da takoj zapuste deželo, če bo to potrebno. Poročajo tudi, da so na področju Sueškega prekopa izdali izredne varnostne ukrepe. Uradni krogi se vzdržujejo komentarijev in poudarjajo, da dogodki v Egiptu pomenijo notranjo zadevo te države, pripominjajo pa, da britanska vlada zelo skrbno proučuje poročila, ki stalno prihajajo iz britanskega veleposlanštva v Kairu.

Boji pri Dien Bien Fu in v ustju Rdeče reke

Hanoj, 28. marca (AFP). Ho Si Minhove enote so izvedle minulo noč topniške napade na Dien Bien Fu. Vzlic slabemu vremenu je francosko letalstvo bombardiralo topniške položaje Ho Si Minhovih enot.

V ustju Rdeče reke napadajo Ho Si Minhove enote glavne železniške in prometne zveze med Hanojem in Hajfongom.

Vladimir Popović prispel v Beograd

Včeraj je prispel v Beograd dosednji jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu tov. Vladimir Popović, ki je bil nedavno izvoljen za predsednika zunanjepolitičnega odbora Zvezne ljudske skupščine.

Po prihodu na zemunsko letališče je tov. Popović izjavil, da je zadovoljen s svojim bivanjem v ZDA, da je bila njegova misija uspešna in da se veseli, ker se vrača domov. Odgovarjajoč na vprašanje, ali so po njegovem mnenju kakšni novi momenti v razvoju tržaškega vprašanja, je Vladimir Popović menil, da so v ZDA spoznali, da tržaškega vprašanja ni moč reševati brez Jugoslavije in proti njej ter proti njeni volji.

Vladimirja Popovića so na zemunskem letališču sprejeli državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović ter v imenu zunanjepolitičnega odbora Ljudske skupščine Velimir Stojnić in Raja Nedeljković. Sprejema so se udeležili tudi drugi visoki funkcionarji Državnega tajništva za zunanje zadeve.

Sprejem pri jugoslovanskem poslaniku

Asuncion, 28. marca (Tanjug) Jugoslovanski poslanik v Argentini, Paragvaju in Urugvaju Slavoljub Petrović je v petek, dne 26. marca priredil sprejem v počastitev vlade in diplomatskega zbora republike Paragvaj. Sprejema so se udeležili v imenu predsednika republike načelnik vojaškega zbora (Junte), ministri za finance, javna dela, notranje zadeve, kmetijstvo in prosveto, predsednik vrhovnega sodišča, načelnik generalštaba z generaliteto, diplomatski zbor in druge ugledne osebnosti političnega, kulturnega in gospodarskega življenja Paragvaja.

Pred novimi izseljevanji iz cone A STO v Avstralijo

Trst, 28. marca. — V Trstu pripravljajo nadaljnje izseljevanje brezposelnih v Avstralijo. Namesto junija, kot je bilo objavljeno, bi morala druga skupina oditi že aprila. Iredentisti pospešujejo izseljevanje slovenskih kmetov, in temu cilju je podrejena tudi njihova propaganda. M.P.

V BEOGRAD JE PRISPTEL NA NEURADEN OBISK

BURMANSKI ZUNANJI MINISTER SAO KUN HKIO

Navezal bo osebne stike z visokimi jugoslovanskimi voditelji

»Zelo sem zadovoljen, ker sem prišel v vašo državo, in sicer spričo tesnega prijateljstva, ki je med Burmo in Jugoslavijo,« je izjavil zunanji minister burmanske unije g. Sao Kun Hkio, ko je prispel na zemunsko letališče.

G. Sao Kun Hkio je prispel, kakor je tudi sam dejal, v Jugoslavijo na neuraden obisk. Izrazil je upanje, da bo med svojim bivanjem več zvedel o naši državi in bolje spoznal naše ljudi.

Burmanskega zunanjega ministra sta sprejela državni podtajnik dr. Aleš Bebler in načelnik protokola Državnega tajništva za zunanje zadeve dr. Sroven Smolaka.

V imenu veleposlanštva burmanske unije so g. Sao Kun Hkioa pozdravili odpravnik poklova g. Kin Maung Gale, vojaški ataše major Maung Tin in tajnik g. Tin Mjat.

Med svojim bivanjem v Jugoslaviji bo burmanski zunanji minister navezal osebne stike z visokimi jugoslovanskimi voditelji.

TRŽAŠKA KRONIKA

Namesto enotne akcije - medsebojne obdolžitve

Delavci zahtevajo, naj sindikati usmerijo svojo dejavnost na področje obrambe delavskih koristi

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Trst, 28. marca.

Spor, ki je nastal med delavci Združenih jadranskih ladjedelnic v Trstu in informbirojevskimi ter demokrščanskimi sindikati zavoljo sporazuma o odpustu večjega števila ladjedelniških delavcev, ki ga je sindikat kovinarjev sklenil z delodajalci, še ni končan. Niti informbirojevsko vodstvo enotnih sindikatov niti demokrščanska delavska zbornica sporazuma doslej nista preklicali. Enotni sindikati zavračajo krivdo na predstavnikih sindikata kovinarjev, včlanjenega v njihovo zvezo. Delavska zbornica pa se strinja s sporazumom o odpustu delavcev ob šestmesečni odškodnini. Namesto da bi podprla boj ogroženih tržaških delavcev, se sindikalna vodstva med seboj dolže: Delavska zbornica je obdolžila Enotne sindikate, da so

vedeli za sporazum med predstavniki sindikata kovinarjev in delodajalci in da se njihovo vodstvo ni postavilo po robu načrtom o odpustu delavcev, temveč edino nizkim ponudbam uprave Združenih jadranskih ladjedelnic glede odškodnine. Vodstvo Enotnih sindikatov se izogiba odgovoru na to obdolžitev, prizna samo, da podpis tega sporazuma pomeni napako.

Največjo korist od tega imajo delodajalci, v katerih interesu je, da ne pride do enotnega nastopa tržaških delavcev.

Delavci zato čedalje bolj odkrito zahtevajo, naj sindikati prenehajo s tako politiko, ki jo navdihujejo interesi nekaterih političnih strank, in naj usmerijo svojo dejavnost na področje obrambe delavskih koristi.

M. Petrinč

EVROPEIZACIJA POSARJA

Bonn je pripravljen po vsej sili urediti posarsko vprašanje

Francija pa je na Posarju življenjsko zainteresirana

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Bonn, marca.

V začetku februarja je holandski socialist van Naters predložil odboru za splošna vprašanja Evropskega sveta načrt o ureditvi posarskega vprašanja. Seje odbora so se udeležili od 21 samo trije nemški predstavniki. Dva pripadata stranki vladne večine, tretji pa opoziciji. Načrt so sprejeli s 13 glasovi, 7 se jih je vzdržalo (med njimi tudi predstavnik vladne koalicije iz Bonna), proti pa je glasoval samo nemški socialni demokrat.

Nekaj dni po berlinski konferenci je predstavnik francoskega zunanjega ministrstva izjavil, da je termin debate o evropski obrambni skupnosti v pariški skupščini odvisen izključno od tega, koliko so izpolnjeni ali koliko bodo izpolnjeni francoski predlogi o ratifikaciji EOS. Eden izmed glavnih predlogov je ureditev posarskega vprašanja.

Natersov načrt takrat v nemški javnosti ni vzbudil posebne pozornosti. Sele po pariških razgovorih Bidault-Adenauer so ga začeli socialni demokrati in del vladne koalicije ostro kritizirati, vsem ko se uradni krogi omejujejo na ugotovitve, da bi mu lahko marsikaj očitali, da pa je vendar podlaga za nove razgovore.

Ti novi razgovori so se začeli 16. marca v Bonnu, toda kmalu so jih prekinili.

Misel o evropeizaciji Posarja ni nova. Toda medtem se je marsikaj spremenilo. S krepitvijo gospodarskih in političnih pozicij Nemčije v Evropi narašča pripravljenost uradne bonmske politike, da bi po vsej sili uredila posarsko vprašanje. Francija je na Posarju življenjsko zainteresirana. Posarje z Lotarinško je drugo porursko področje v Evropi.

Ta majhna, obmejna pokrajina meri samo 2657 km² in ima pičel milijon prebivalcev — malone samih Nemcev, na leto pa daje 10 milijonov ton premoga in kakih 7 milijonov ton surovega jekla in železa in valjanih izdelkov. Francoski predstavniki lahko ponove Clemenceauje besede na versajski konferenci: »Če bo s posarskimi premogovniki gospodarila Nemčija, bo imela kontrolno nad vso francosko metalurgijo. Francija nikoli ne bo podpisala mirovne pogodbe, ki ne bi jasno določila, da bo Posarje vrnjeno Franciji.«

Francoska politika nasproti Posarju je bila po vojni v glavnem — po nemškem mnenju — na versajski liniji. V tem se Francija sklicuje ne le na vsebino francosko-posarskih gospodarskih

konvencij, marveč tudi na politiko posarske vlade na splošno. Prepovedane so vse Nemčiji naklonjene stranke, sindikat rudarjev so razpustili, njegove pozicije pa je prevzel na novo ustanovljeni sindikat s posarskimi separatisti na čelu itd.

Tako imenovana »mala Evropa« (EOS, unija Montan, evropska politična skupnost) naj bi med drugim nekako poravnala francosko-nemški spor zaradi Posarja. Povsem drugače pa gledajo na evropeizacijo Posarja v Parizu kakor v Bonnu. Ločitev Posarja od Nemčije bi bila nedvomno amputacija francoskega zahodnega sosedu. Na drugi strani bi Franciji konec koncev zagotovila tiste pozicije v Posarju, za katere se je boril Clemenceau leta 1918.

Gledano iz Bonna, je evropeizacija Posarja (če ne bi bila začasna rešitev in če naj bi nemške gospodarske koristi delno pripoznali) »velika žrtve«, toda Nemčija bi (če bi Pariz pogodbe o EOS ratificiral) dobila v zameno povsem drugačne pozicije za svojo politično in gospodarsko utrditev na svetu. Predvsem bi dobila svojo vojsko. Nemška uradna politika pa je pripravljena žrtvovati marsikaj, da bi prišla do svoje vojske v okviru EOS. R. Vujović

Nagib

opozicijo, in »Agbar el Jom«, besni carski častnik, sta ob koncu vladne cenzure objavila serijo najostrejših člankov, v katerih od revolucionarnega sveta zahtevata, naj preneha z vojaško diktaturo, se umakne z oblasti in jo izroči civilnim politikom. O tej gonji lahko mirno rečemo, da vsak dan čedalje bolj raste.

Hkrati se po Kairu te dni vztrajno širijo vesti o novih nesoglasjih v revolucionarnem svetu. Sodijo, da sta dve struji, ena na čelu z Naserjem, druga z generalom Nagibom. Medtem ko Naser in brata Salema baje sodijo, da ni treba hiteti z ustanavljanjem političnih strank oziroma, da bi lahko volitve v ustavodajno skupščino opravili tudi brez njih, pa Nagib in njegovi pristaši niso tega mnenja. Da v revolucionarnem svetu ni vse v redu, pričajo dolge seje; nekatere izmed njih trajajo tudi do deset ur. Takšnih sej je bilo doslej mnogo, vse so bile strogo zapune, toda rešitve še vedno ni. Nekateri opazovalci domnevajo, da bi utegnili priti do umika Naserja in njegove skupine, ki bi prepuščila generalu Nagibu, da sam ubere pot, ki si jo je izbral. Drugi pa spet sodijo, da bi utegnili del vojske podpreti Naserja in da bi ponovno prišlo do nečesa, kar bi bilo podobno novemu državnemu udaru.

Vsekakor je položaj zelo delikaten. Kako resen je, lahko spoznamo že iz vesti v tisku, da so ne voditelji razpuščenih političnih strank sporazumeli o skupni fronti, s katero bi nastopili na prihodnjih volitvah. Govore celo

Naser

sodijo »sramotne politike, ki zdaj kot poprej žele edinole paktirati z angleškimi sovražnikom.«

Po drugi strani se je kairska univerza opredelila za generala Nagiba in za vrnitev v parlamentarno življenje.

Davi je na filozofski fakulteti aleksandrijske univerze nastal spopad med pristaši in nasprotniki revolucionarnega sveta. Nekaj študentov je bilo laže ranjenih.

NAGIB SE POSVETUJE S PREDSTAVNIKI ORGANIZACIJE »MUSLIMANSKI BRATJE«

Predsednik egiptovske vlade general Nagib je sprejel dopolne vrhovnega voditelja »Muslimanskih bratov« Hasana Hodeidija in generalnega tajnika te organizacije Abdela Hakima Abdina. O čem so se razgovarjali, še ni znano, ker posvetovanje še traja.

EGIPTOVSKA VOJSKA V PRIPRAVNEM STANJU

Član revolucionarnega sveta podpolkovnik Abdel Naser je izjavil, da so vrhovnemu poveljniku egiptovske vojske generalu Ameru naročili, naj izda vse ukrepe, ki jih terja sedanji položaj.

General Amer je izjavil dopisniku agencije France Presse, da je egiptovska vojska v pri-

Vremenska napoved

HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE LRS

Stanje dne 28. marca: Področje nizkega zračnega pritiska, ki se je ponelo iz Ljubljanske kotline se je oblačnost je pomaknilo nad južno Srbijo. Klin visokega zračnega pritiska, ki poteka preko Španije v Srednjo Evropo, se bo razširil na zahod in jugovzhod, medtem ko bo na severovzhodnem delu oslabil pod vplivom prvega dela frontalnih mnenj. Se močneje pa pri dogodek, ki zna vplivati predvidoma v torek tudi na vreme pri nas.

Dopolne so v Sloveniji nastopile razjasnitve, le na Stajerskem. Dolenjskem in v Ljubljanski kotlini se je oblačnost še zadrževala. Najnižje temperature so bile od -1 do +4°, na Primorskem do +8°. V zadnjih 24 urah je padlo v severovzhodnem delu 20 do 30 mm, na Gorjskem, Dolenjskem in v osrednjem delu do 40 mm, na Primorskem pa do 60 mm padavin. V Ljubljani je ob sedmi uri znašal zračni pritisk 754 mm, temperatura zraka 3° C, relativna vlaga 95 %, nebo oblačno, vidnost 4 km.

Napoved za ponedeljek, 29. marca: Lepo, pretežno jasno vreme z rahlo oblačnostjo. Zjutraj po kotlinah slaba megla. Temperatura ponoči okrog 0°, dnevno do 14°, na Primorskem do 17° C.

Problemi našega obrtništva

na konferenci predsednikov in tajnikov republiških obrtnih zbornic

Ljubljana, 28. marca. Včeraj dopoldne so se zbrali v Ljubljani predsedniki in tajniki republiških obrtnih zbornic iz vseh republik in Avtonomne pokrajine Vojvodine, predstavniki Sekretariata za gospodarstvo LR Srbije in Centralnega odbora sindikata obrtnih delavcev Jugoslavije na konferenco, da bi pretresli nekatera vprašanja s področja obrtništva. — Konferenco je vodil predsednik Obrtne zbornice LR Slovenije Ivan Kristan. V uvodu je poudaril pomen konference, ki je bila sklicana zaradi problemov, ki so nastali z novimi uredbami. Nove uredbe, in to le nekatere, so povzročile v obrti težave, ker zavirajo nadaljnje uspešno obratovanje predvsem v finančnem poslovanju.

Med probleme, ki povzročajo največ težav socialističnemu sektorju obrtništva, sodi licitacija stalnih obrtnih sredstev in prometni davek, delitve dobička in ostanke dobička za podjetje, 6% obresti od osnovnih sredstev, plačevanje amortizacije in obresti od osnovnih sredstev v obrti, ki nimajo lastnih osnovnih sredstev, potem rezervnega sklada pri produktivnih zadrugah in izrabljena in zastarela oprema obrtnih podjetij. Dejstvo je namreč, da mnoga socialistična obrtna podjetja delajo z izrabljenimi stroji in orodjem. Orodje in stroji so povzročili stari najmanj 14 do 17 let in tudi več. Socialistična podjetja so v večini primerov že prejela izrabljeno orodje ob ustanovitvi. Drugo spet je, da so ob naciona-

lizaciji imovine imela prvenstveno izbiro industrijska podjetja in je obrtnim podjetjem ostalo prazno zapravljeno le najslabše orodje in najslabši stroji. Glede na vse to je bilo na konferenci predlagano, naj bi ljudski odbori in novo nastajajoče komune v bodoče posvečale več skrbi moderni opremi in izboljšanju pogojev, obstoju in razvoju državnih obrtnih delavnic in podjetij na sploh.

Na konferenci so med drugim razpravljali o nomenklaturi obrtništva, iz katerega je izpadlo precej strok, za katere je bil do sedaj potreben mojstrski izpit. Gre zlasti za stroke, ki so vezane na določeno kvalifikacijo in na izučevanje obrtniškega kadra, kot so podkovaška, krznarska, frizerska, dimnikarska, krovska, izdelovanje steklin in pasov, izdelovanje kovinskega pohištva in še nekatere druge. Zanje je konferenca na predlog Obrtne zbornice LR Slovenije predlagala, naj bi odredbo naknadno popravili s tem, da je tudi v teh strokah potrebno opravljanje mojstrskega izpita.

Največ razpravljano pa je bilo okoli delovne sile in pred kratkim sprejete uredbe o obrtnih delavcih in obrtnih podjetjih. Z njo je določeno, da zasebni obrtniki ne smejo zaposlovati več kot 5 oseb. Predstavniki republiških obrtnih zbornic so menili, naj bi vsaj gradbeni obrtni stroki dovolili izjemoma več delovne sile, kot predpisuje zvezna uredba. Pripomnili so le, naj bi bilo v takšnih podjetjih uvedeno kolektivno upravljanje.

Konferenca je dalje pretresla vprašanje socialnega zavarovanja delavcev in uslužbencev, ker se je tudi v obrti pokazalo izkoriščanje bolezenskega dopusta in trošenje zdravil. Ugotovljeni primeri izkoriščanja sedemdnevnega bolezenskega dopusta so tudi v obrti težko breme za posamezne obrtne. S tem v zvezi je bilo predlagano, naj bi delavec ali uslužbenec za prva dva ali prve tri dni ne prejel plače, temveč šele po treh dneh.

Konferenca nadaljuje z delom.

Priprave na turistično sezono v Srbiji

Arandjelovac, 28. marca

V Arandjelovcu se je danes začela seja odbora Turistične zveze Srbije. Obravnavali so predvsem delo turističnih društev in tujskoprometnih uradov. Posamezni predstavniki gostinskih podjetij in turističnih društev so izražali bojazan, da bo letošnja sezona slaba. Vsi pa so se strinjali v mnenju, da pojdejo letos ljudje na počitnice pač tja, kjer bodo imeli ugodnejše pogoje.

V Srbiji je 73 turističnih društev, ki imajo 31.230 članov. Od predvidenega regresa za letošnje leto je dobila Turistična zveza Jugoslavije 350 milijonov. Turistična zveza je poudarila, da bo lahko po dosedanjih kalkulacijah nudila turistom v taboriških penzion po 370 din (n. pr. na Miločeru). Na seji so govorili tudi o strokovni izobrazbi uslužbencev »Putnika« in »Turista«. Dobra polovica ne zna tujih jezikov.

Za uspešnejše delo Avto-moto zveze

Tovariš urednik!

Leta 1947 je bila ustanovljena Avto-moto zveza Jugoslavije. Od takrat je zbrala v svojih vrstah nad 100.000 članov, izšla nad 70.000 soferjev motornih vozil in na razne druge načine prispevala znaten delež k napredku našega prometa. S tem je skupnosti prahrnila mnogo denarja.

Kot družbena organizacija je Zveza zelo važna in čakajo jo mnoge naloge v zvezi s splošnim razvojem naše družbe. Zvezni odbor Avto-moto zveze Jugoslavije je v Beogradu. Njeni prostori so, čeprav v središču, v priložju nekega dvorišnega poslojpa. Avto-moto zveza Srbije ima svoje prostore malone na robu Beograda, in sicer samo dve sobi, osnovne beograjske organizacije pa delajo po bivših trgovinah in kanarnah. Podoben je položaj v glavnih mestih drugih republik.

Menim, da je po šestih letih uspešnega dela že čas, da bi Avto-moto zvezi Jugoslavije prepustili poslopje bivšega Avtokluba v Beogradu v Francoski ulici. Avto-moto zveza je pravzaprav nadaljevala delo gibanja izpred vojne, ki je danes postalo številno močna organizacija. To je osebno moj predlog. Mislim pa, da ne bo ostal osamljen, marveč da bo enakomenje tudi v vrstah bivših članov in ustanoviteljev Avtokluba ter vseh sedanjih članov Avto-moto zveze, pa tudi ostalih državljanov. Menim tudi, da bi tega predloga ne smeli tolmaiti kot nekakšen ukrep za reprezentacijo ali hvaležnost Avto-moto zvezi. Kakor v tehnično naprednejših deželah, bomo tudi pri nas kmalu praznovali 50-letnico avtomobilizma v Jugoslaviji. Avto-moto zvezi Jugoslavije bi morali ustvariti pogoje za še bolj uspešno delo.

Ing. M. Borisavljevič,
predavatelj na strojni fakulteti

Sestanek izvršnega odbora Svetovne federacije bivših borec

Med drugim so na sestanku sklenili, da bo v našem Primorju mednarodno otroško letovišče

Beograd, 29. marca (Tanjug) Izvršni odbor Svetovne federacije bivših borec, ki je zasedal v Parizu 23. in 24. marca, je izglasoval resolucijo o stališču Federacije spriču priprav za ustanovitev evropske organizacije bivših borec in neuradno izražene želje njenih ustanoviteljev,

Zagorska mladina je na letni konferenci izvolila nov komite

Zagorje, 28. marca — Danes je imela mladina mesta Zagorje redno letno konferenco. Udeležili so se je zastopniki sedmih mladinskih aktivov, sekretar OK LMS tovariš Tone Kukavica, zastopnik MK ZKS tovariš France Jevšnik; narodni heroj, zagorski rojak tovariš Tone Okrogar-Nestl, in direktor gimnazije tov. Janko Kumar. Po poročilu o lanskem delu so precej govorili o začetni nezaposlenosti zagorske mladine. Dejali so tudi, da bodo morala njih podjetja bolj skrbeti za vzgojo mladine. Ob zaključku je bil izvoljen nov 19-članski komite, ki bo storil vse, da bo mladino vključil v razna društva in povezoval vaše aktivne z mestnim.

Prvo zasedanje novega delavskega sveta zagorskega rudnika

V soboto zvečer je novovoljeni delavski svet rudnika Zagorje, ki šteje 61 članov, prvič zasedal. Člani so iz svoje srede izvolili predsednika delavskega sveta in upravnega odbora, upravnih odbor in konstituirali še ostale odbore.

Gostovanje francoske kinoteke v Beogradu

Od 1. aprila do konca junija bo v Beogradu gostovala francoska kinoteka. V tem času bo v prostorih muzeja kinoteke razstava razvoja kinematografije, predvajali pa bodo 58 filmov od Lumiera do danes. Ta filmska manifestacija, namenjena našim kulturnim in javnim delavcem, bo seznanila obiskovalce z nastankom in prvimi začetki razvoja kinematografije, obenem pa bo prikazala petletno delo jugoslovanske kinoteke.

ZA IZBOLJŠANJE PROMETA

Motorne vlake bomo dobili

Z ljubljanske postaje bo začelo 13. maja voziti pet motornih vlakov

Ljubljana, 28. marca.

Danes, kmalu po pol starih popoldne — točno tako, kakor je bilo napovedano — je na ljubljanske železniško postajo pripeljal bel motorni vlak iz notranjske smeri in se ustavil brez kakršnegakoli škripanja in pihanja. Izredno lepa garnitura (z dvema vozovorna) je takoj privabila radovedne potnike. Bil je motorni vlak avstrijske tvrdke Semmering Graz-Pauker, ki je prišel na poizkusno, krožno vožnjo po Jugoslaviji. Preizkusili so, v koliko so naše proge zmogne brzine turističnih motornih vlakov, oziroma, v koliko so ti vlaki sposobni za nekatere naše težke proge z močnimi vzpetinami.

Tako predstavniki imenovane tvrdke kakor tudi predstavniki železnice in Turistične zveze so bili s poizkusom zadovoljni. Zlasti zadnja prog: Zagreb—Reka in Reka—Postojna—Ljubljana je bila težka, vendar izkušnja uspešna. Iz Postojne naprej se je kilometrski kazalec skoraj vedno sukal nad 100 in od Brezovice proti Ljubljani celo 110 km na ure.

da bi se ta organizacija včlanila v Svetovno federacijo. V resoluciji je rečeno, da Federacija ne more obravnavati sprejema te organizacije, ker značaj in duh nekaterih društev, ki podpirajo načrt o njeni ustanovitvi, nista v skladu z načeli Svetovne federacije. Izvršni odbor dalje meni, da je komisija za evropska vprašanja pri Federaciji zadosten okvir za proučevanje vprašanj, bistveno važnih za evropske organizacije bivših borec, in da ne vidi potrebe po ustanovitvi posebne organizacije, ki bi delovala izven Federacije.

Na sestanku je bil sprejet predlog jugoslovanskega predstavnika, da bi letos v našem Primorju ustanovili mednarodno otroško letovišče. Takšna letovišča bodo organizirali letos tudi na Holandskem in v Belgiji. Razen tega so sklenili, da bo prihodnji sestanek izvršnega odbora Svetovne federacije v Ottawi (Kanada), sestanek Generalnega sveta pa v Washingtonu, oba letos junija. Peta generalna skupščina Svetovne federacije pa bo konec letošnjega leta na Dunaju.

Premalo dotoka v odvetniške vrste

Z občnega zbora Odvetniške zbornice LRS

Ljubljana, 28. marca.

V zbornični dvorani univerze je bil danes dopoldne VI. redni letni občni zbor Odvetniške zbornice v Ljubljani. Poleg številnih odvetnikov iz vse Slovenije so zboru prisostvovali tudi sekretar za pravosodno upravo LR Slovenije dr. Tomišek, predsednik Vrhovnega sodišča dr. Hočevar, javni tožilec LRS dr. Panličič, dekan pravne fakultete ter zastopniki izvršnega odbora Zveze odvetniških zbornic ter zagrebški in beograjske odvetniške zbornice.

Po običajnih formalnih uvodnostih je podal poročilo izvršnega odbora dr. Horvat. Ugotovil je, da se v preteklem letu število odvetnikov bistveno ni spremenilo, tako da imamo v naši republiki sedaj 88 samostojnih odvetnikov in 36 pripravnikov. Dotok v odvetniške vrste je majhen in je bilo v preteklem letu odobrenih od 13 prošelj sedem novih advokatov, od 8 pripravnikov, ki so se prijavili, pa je bilo šest vpisanih v Odvetniško zbornico. Razen težav v zvezi z vpisom povzročajo majhen dotok v odvetniške vrste tudi nerešeno vprašanje glede potrebne prakse, pa tudi materialni pogoji niso najugodnejši. Ko je poročal o smericah dela izvršnega odbora v preteklem letu, je dejal, da so člani pokazali napredek glede idejne in pravno-politične strani svojega dela. Zbornica je s sestanki in prirejanjem predavanj ter študijem skušala čimbolj dvigniti kvaliteto odvetnikov, tako v pogledu pravne kot ideološke izobrazbe. Govoreč o problemu odvetništva je poudaril potrebo novega zakona o odvetništvu, ker sedanji ne ustreza več stopnji našega družbenega razvoja. Novi zakon bo moral točneje določiti, kdo naj bo odvetnik, nadalje kakšen naj bo nadzor nad odvetništvom in kako naj se pojmuje odvetniška avtonomija. Ljubljanska odvetniška zbornica je v preteklem letu sodelovala pri tečaju za novi zakon.

V poročilu se je dotaknil tudi tiska. Dejal je, da se nasproti prejšnjim letom stanje izboljšalo in da je tudi tisk začel priznavati odvetništvu odgovorno mesto, oz. ga vsaj ni neupravičeno napadal, čeprav so bile nekatere kritike še neosnovane. Pravilno je sicer, da je tudi odvetništvo podvrženo javni kritiki, vendar pa je neutemeljen napad na odvetništvo kot ustanovo, ker je to potrebna in koristna ustanova v našem družbenem redu.

Gmotno stanje odvetnikov ni najboljše in tarifa ne ustreza več. Zveza odvetniških zbornic se je na Bledu razpravljajo o znižanju pensijskih cen

K. M.

zavzemala za to, da bi se honoriranje odvetnikov prepustilo prostemu dogovoru med stranko in odvetnikom, tarifa pa bi veljala le subsidiarno. Odvetniki imajo tudi težave z davčnimi upravami, močno oviro pa predstavljajo tudi neupravičeno visoke najemnine za poslovne prostore. Dr. Horvat se je dotaknil tudi odvetniške morale in disciplinskih prestopkov, pri čemer je pripomnil, da nekateri odvetniki niso bili dovolj kritični nasproti lastnim napakam. Vendar pa ni bilo lani niti enega primera grdega izkoriščanja strank.

O vprašanju socialnega zavarovanja odvetnikov je podrobno govoril dr. Suklje, ki je poudaril nujnost sprememb, ker sedanja pogodba o socialnem zavarovanju odvetnikov ne ustreza več. Po poročilu nadzornega odbora in sklepanju o razrešitvi so se na občnem zboru najdelj zamudili pri vprašanju volite in so ob tej točki prekinili občni zbor ter ga nadaljevali popoldne, ki je bila na sporedu še diskusija o nekaterih aktualnih problemih iz odvetništva.

Pred občnim zborom so poslali brzojavne pozdrave tudi predsedniku republike maršalu Titu, predsedniku Ljudske skupščine LRS Mihi Marinku ter predsedniku Izvršnega sveta LRS Borisu Kraigherju.

R.

Medtem ko iz drugih turističnih krajev Slovenije še ni nobenih vestí in znamenj o znižanju pensijskih cen za bližnjo turistično sezono, se gostinska podjetja na Bledu resno ukvarjajo s tem vprašanjem. Za enkrat sicer kaže, da bo to znižanje le skromno, če pa bi se, nova višja amortizacija računala le za dobo dejanskega poslovanja in ne tudi za ostali čas, ko podjetja ne poslujejo, bi bilo mogoče pensijske cene občutneje znižati.

Medtem ko iz drugih turističnih krajev Slovenije še ni nobenih vestí in znamenj o znižanju pensijskih cen za bližnjo turistično sezono, se gostinska podjetja na Bledu resno ukvarjajo s tem vprašanjem. Za enkrat sicer kaže, da bo to znižanje le skromno, če pa bi se, nova višja amortizacija računala le za dobo dejanskega poslovanja in ne tudi za ostali čas, ko podjetja ne poslujejo, bi bilo mogoče pensijske cene občutneje znižati.

OBČNI ZBOR NOVINARSKEGA DRUŠTVA SLOVENIJE

Ljubljana, 28. marca.

Danes je bil v Ljubljani redni občni zbor Društva novinarjev Slovenije, kateremu je prisostvoval tudi član CK ZKJ in častni član društva Ivan Regent, član Centralnega komiteja ZKS France Perovšek in predstavnik Zveze novinarjev Jugoslavije Jože Smole.

V poročilih in razpravi je bilo kritično ocenjeno delo slovenskih novinarjev ter obravnavana važnost tiska za vzgojo ljudi in za razvijanje socialistične zavesti. Slovensko časopisje je v poslednjem letu precej napredovalo tako vsebinsko kot tudi po obilicovni plati — je dejal v razpravi tovariš Ivan Regent, hkrati pa je naglasil, da bo treba te napore stopnjevat, še in še zboljševati nivo našega časopisja, kar pa je

tržišča število brezposelnih čedalje bolj očitno nazadovalo. Lani marca je bilo n. pr. v Jugoslaviji nekaj več ko 100.000 brezposelnih, že decembra pa se je to število znižalo na kakih 67.000.

Lani je število zaposlenih naraslo za 200.000

Podatki o gibanju števila zaposlenih v preteklem letu kažejo ne le, da sta se stabilizirali ponudba in povpraševanje po delovni sili, kar se ni dogajalo v prejšnjem letu, marveč tudi, da je naraslo število zaposlenih. Tako se je lani število zaposlenega osebja v primeri z letom 1952 povečalo za kakih 200.000. To je nedvomno pripisati povečanim potrebam gospodarskih organizacij po novih delavcih in uslužbencih, kar je tudi dokaz nadaljnje krepitve gospodarstva.

V uradih za posredovanje dela se je letos januarja priglasiilo skoraj 20.000 oseb, ki prikratk iščejo zaposlitev (med njimi večidel sezonski delavci), kar je vplivalo tudi na porast skupnega števila nezaposlenih. Toda to število ne daje prave slike dejanskega stanja, če ga proučujemo s stališča nezaposlenosti v klasičnem smislu. Od skupnega števila oseb

izven delovnega razmerja je 65,7 odst. nekvificiranih delavcev, 52,9% žensk, večidel brez kvalifikacije.

Med brezposelnimi je največ žensk

Uradi za posredovanje dela registrirajo vse osebe, ki iščejo zaposlitev, pri čemer zajemajo veliko število žensk, ki se hočejo zaposliti zgolj za nekaj mesecev, zatem izrazite sezonske delavce, obrti, in tiste osebe, ki po svojih fizičnih in zdravstvenih sposobnostih ne sodijo v kategorijo za delo sposobnih ljudi. Zgolj 19,6% sedanjega števila brezposelnih pa so kvalificirani delavci, in sicer mladi z razmeroma kratkim delovnim stažem, ki jih podjetja še zmerom nerada sprejemajo.

Po gospodarskih proračunih, slonečih na letošnjem družbenem planu napredka gospodarstva in industrijske proizvodnje, naj bi letos samo v industriji zaposlili več kot 40.000 oseb. Prav tako računajo, da bodo posamezne industrijske panoge v LR Srbiji zaposlile 13.000 novih delavcev na približno 11.000 kmetijskih posestvih in gospodarstvih.

Zagrebski pomladanski velese em končan

Promet je znašal kakih 30 milijard

Včeraj je bil končan pomladni zagrebški velesejem, doslej največji pregled domače industrijske in obrtniške proizvodnje. Trajal je samo deset dni, vendar pa je bil promet na njem znatno večji kakor na dosedanjih domačih velesejih. Nasprotno pa je bilo obiskovalcev manj.

Po nepopolnih podatkih, ki jih bodo šele uredili, so podjetja vseh industrijskih panog sklenila za kakih 30 milijard poslovnih pogodb, kar pomeni v primerjavi z lanskim pomladnim velesejem (ko so znašali zaključki kakih 24 milijard) precejšen uspeh. Strokovnjaki poudarjajo, da bi bil promet letos še mnogo večji, da prav zdaj ne reorganiziramo trgovskega omrežja in ko bi bila mogla trgovska podjetja pravočasno dobiti večje kredite. Vzlic temu pa skoraj noben razstavljalec ni odšel z velesejma brez kupčij, a kar je še več vredno, mnogi so sklenili s tujimi kupci pogodbe o večjih količinah blaga.

Tako so se naši zunanjetrgo-

vinski stiki na tem velesejmu še bolj razširili z velikim številom dežel, kakor so Indija, Libanon, Turčija, Belgija, Anglija, Sirija in druge dežele Bližnjega vzhoda. Zlasti važno za našo mlado industrijo pa je, da so se mnogi predstavniki gospodarstva iz bolj razvitih dežel zelo zanimali za nakup več vrst strojev, ki jih izdelujejo naše tovarne.

Velike investicije za kmetijstvo v Vojvodini

Novi Sad, 28. marca

Letna skupščina Vojvodine je začela danes obravnavati osnutek družbenega plana in proračuna za leto 1954. Osnutek je obrazložil na skupni seji obeh zborov član pokrajinskega Izvršnega sveta Milan Pribič.

Industrijska proizvodnja se bo letos v Vojvodini povečala v primerjavi z lanskim letom za kakih 20%, ker bo začelo obratovati več novih tovarn. Število delavcev v industriji se bo povečalo za 11%. Izpolnitev plana bo v marsičem odvisna od kmetijske proizvodnje in predelujoče industrije, ker znaša delež kmetijstva v družbenih skladih nad 53%, industrije pa nekaj nad 30%.

Letos bodo začeli v Vojvodini umetno namakati 1900 ha orne zemlje. Investicije bodo znašale 9 milijard 500 milijonov din. Vseh je 850 milijonov din, določenih v proračunu federacije za dela na hidrosistemu Donava—Tisa—Donava. Ko bodo končana vsa melioracijska dela, bodo v Vojvodini namakali kakih 30.000 hektarov zdaj malo rodovitne zemlje. Od vse naše obdelovalne zemlje odpade na Vojvodino 22, od vseh vinogradov in sadovnjakov pa 31%. — Zato bo od 14 milijard 150 milijonov din, kolikor je določeno v družbenem planu federacije, znaten del dobila Vojvodina za pospeševanje svojega kmetijstva.

PISMO IZ NEW YORKA

V ZACETKU APRILA BO

Odpor ZDA glede priznanja Pekinga povzroča v OZN zaskrbljenost

Uspeh ženevske konference je precej odvisen od stališča, na katerega se bodo zahodne velesile postavile nasproti Kitajski

(Od posebnega dopisnika »Borbe«)

New York, marca.

Diplomati v OZN so zaskrbljeni glede usode bližnje ženevske konference. Vprašujejo, ali je možno, da bi ta sestanek o azijskih vprašanjih obrodil kakršnekoli sadove spriče očitnih nesoglasij med zahodnimi vladami samimi glede stališča nasproti Kitajski.

Ta nesoglasja so ponovno prestopila struge diplomatskih kanalov in prišla v javnost. Izjave dosedanjega britanskega delegata v OZN Jebba, novega predstavnika Londona v OZN Pearsona Dixona, generalnega tajnika OZN Hammarskjöldja in ameriškega veleposlanika pri OZN Cabota Lodgea so opozorile na nevarnost, da bi globoke razlike v gledanju na Kitajsko preprečile rešitev azijskih vprašanj.

Jebb in Pearson Dixon sta menila, da bi Kitajsko v OZN morala zastopati njena dejanska vlada, ki ima možnost v imenu te ogromne dežele nastopiti in sprejemati obveznosti. Njuna govora sta bila odmev izjave kanadskega ministrskega predsednika Saint Laurenta, ki je izrazil isto zahtevo na svojem potovanju po Daljnem vzhodu. Tudi generalni tajnik OZN je še enkrat pozval k univerzalnosti te organizacije. Francoski predstavniki v OZN ne skrivajo, da bi njihova vlada bila za rešitev, ki bi za ceno priznanja Pekinga privedla do miru v Indokini. V letu volitev in sredi obračunov v republikanski stranki v zvezi z makartizmom in njegovimi metodami pa ni ameriška vlada, kot je videti, prav nič pripravljena, da bi priznala, da je takšna smer pametna.

To je Cabot Lodge izjavil nedvoumno in odločno, kot katerikoli uradni predstavnik republikanske vlade, odkar je leta prišla na krmilo januarja lani. Lodge je brez pridržkov objavil, da bodo ZDA uporabile svojo pravico veta, da bi preprečile vsak korak k priznanju kitajskega predstavnika v OZN.

Ne glede na razloge drži, da v Ameriki ni politične stranke, skupine ali posameznika, ki bi vsaj tvegala zavzemanje za pravice Pekinga do predstavnika v OZN. Ne da bi pri tem postavili svoji politični obstoj na kocke. Združeni narodi so tako prenehali biti, kot sodijo mnogi, v praktičnem smislu, na katerem odločajo o poglavitnih političnih vprašanjih sveta. Namesto tega rešujejo te probleme izven te svetovne organizacije, ki je bila ustvarjena predvsem zato, da bi reševala takšna vprašanja. Naj si je to samo začasno dejstvo, kakor neprestano zatrjujejo predstavniki OZN in kot vsak optimist želi, da bi bilo, vendarle ne moremo zanikati, da je to dejstvo. Potrjeno je s tem, da so tašete štiri velesile, ki se jim v OZN ni posrečilo ali pa se niso hotele spoprijeti, o sestavi politične konference o Koreji, našle skupni jezik v zasebnih razgovorih na berlinskih sprejemih.

Ameriški predstavniki odločno zavračajo vsako sumničanje, da je to znamenje prehoda na zakulisno politično trgovino v slogu, ti daš meni to, jaz tebi ono. ZDA ne bodo sklepale nikaršnih pogodb v tem smislu, pravijo. Toda mar ni poti k sporazumu tudi v okviru OZN?

To je vprašanje, ki se čedalje bolj pojavlja v razpravah o poglavitnem problemu OZN, problemu zastopavanja svetovne organizacije.

Prav tu pa se začarani krog zapre.

Dogodki so namreč docela jasno pokazali, da OZN ne more opravljati svojih funkcij v celoti vrsti najvažnejših problemov vse dotlej, dokler v njej ne bo pekinškega predstavnika. To so posredno priznale tudi ZDA, ko so privolile v ženevsko konferenco, kajti, če Kitajski ni nujno potrebna v razpravah o teh problemih, zakaj si je potem treba izmišljati nove oblike in nove forume, v katerih bi imel Peking posebno rezervirano mesto, ki mu že tako pripada.

Uspeh ženevske konference je precej odvisen od stališča, na

katerega se bodo zahodne velesile postavile nasproti Kitajski. Če bi privolile v to, da Peking priznajo pravico do kitajskega sedeža v OZN, bi bila tako odstranjena poglavitna ovira na poti k azijskemu sporazumu. Ker pa tega za Kitajsko glavnega vprašanja niso rešili v OZN, precej slabo kaže, da bi ga rešili v Ženevi.

Kakšen je potem izhod? In kakšne so perspektive ženevskega sestanka?

Tu so prepričani, da ženevska konferenca ne bo kos nalogi, za voljo katere je sklicana. Hkrati pa zavračajo vsako misel, da bi neuspeh ženevskega razdobja pogajanj pomenil vrnitev na staro stopnjo mednarodne napetosti. Nasprotno sodijo, da bodo udeleženci aprilskih pogajanj v Svici našli formulo (kot so to storili štirje ministri v Berlinu), da njihov sporazum ne bi bil dokončno brezizhoden.

Kolikor pa bi Ženeva obrodila sadove v zvezi s prejetimi napovedimi — bo izpolnila naloge, ki so si jo zastavili Združeni narodi. Vloga svetovne organizacije pa se ne bo prav nič zmanjšala s tem, da so rešitev, ki ji je ona postavila temelje, dosegli na konferenci omejenega števila njenih članic, in sicer z azijsko velesilo, kateri bodo vsakakor pravico do članstva prej ali slej priznali.

Jaša Levi

NOV SESTANEK BIDAULT-ADENAUER

Kancler bo skušal dokončno razčistiti posarski problem

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Bonn, 28. marca.

Danes so zvedeli v Bonnu, da je Bidault pozitivno odgovoril na Adenauerjev poziv, naj bi nadaljevali razgovore o posarskem problemu. Pričakujejo, da se bosta Bidault in Adenauer sestala že prihodnji teden.

Danes je pooblaščenec zahodnonemške vlade Blankenhorn poročal kanclerju o razgovorih s francoskim visokim komisarjem Poncetom. Ti razgovori so bili po petem sestanku prekinjeni.

Kanclerjeva pobuda v zvezi z novimi razgovori o Posarju je dala povod socialnodemokratskim

še po francosko-nemški deklaraciji o Posarju.

Kadar govore o naslednjem sestanku Bidault-Adenauer, poudarjajo zlasti dva momenta. Prvič, čedalje izrazitejšo orjantacijo Bonna v iskanje druge variante obožovitve Nemčije, tako da le-ta v prihodnje ne bo odvisna od razpoloženja francoskega parlamenta. Ta orientacija je zlasti prišla do izraza v poluradnem nemškem komuniqueju o kanclerjevem obisku v Grčiji in Turčiji in o razgovorih, ki jih je tamkaj imel. Drugič, prizade-

vanje bonnske uradne politike, da bi v prihodnjih mesecih dokončno odločili o usodi EOS. R. Vujović

Georges Bidault

POSLEDICE SOVJETSKE DEKLARACIJE O SUVERENOSTI VZHODNE NEMČIJE

WASHINGTON OPREZNO NAPOVEDUJE

da ideja o evropski obrambni skupnosti odмира

New York, 28. marca (Tanjug) Posledice sovjetskega sklepa, da postane Vzhodna Nemčija suverena, so začele vznemirjati ameriške politike. — Čeprav sta tisk in zunanje ministrstvo ZDA enodušno imenovala ta sklep prevaro in demagogijo, češ da je Vzhodna Nemčija »suvereni satelit«, pa tukaj ne prikrivajo dejstva, da bi utegnili ta poteza resno omajati že tako in tako nezanesljive pozicije evropske obrambne skupnosti.

Govorice o tem, da bi utegnile zahodne velesile ravnati po sovjetskem zgledu in dati suverenost Zahodni Nemčiji, postajajo čedalje bolj stvarne.

Mnogi diplomati sodijo, da bi lahko Washington in London dokazala, da sta pripravljena na tak korak, več kot gotovo pa je, da bi se Pariz najodločneje postavil po robu taki zamisli. To

bi še bolj zmanjšalo upanje, da bo ostvarjena evropska obrambna skupnost.

Naslednji korak bi bila zahteva Bonna po neposredni zvezi z ZDA. Menijo, da bi se Velika Britanija, kakor sodijo tudi v washingtonskih krogih, pridružila takšnemu paktu. Francija pa bi ne le obsodila takšno pogodbo, marveč bi njeno stališče utegnilo ogroziti tudi sam atlantski pakt. Tukajšnji krogi domnevajo, da bi Nemčija zatem navezala stike s Španijo in Turčijo.

V Washingtonu sodijo, da je nastal »nadsvete nesrečen položaj« spričo tega, ker ne ratificirajo pogodbe o evropski armadi, in se boje obnove francosko-nemškega antagonizma v še hujši obliki. Vendar krogi, ki so blizu vladi, oprezno napovedujejo, na zamisel evropske obrambne skupnosti polagoma odmir.

Konrad Adenauer

pravkom, da so danes na javnih zborovanjih v severni Vestfaliji in na Bavarskem ponovno kritizirali bonnsko vlado zaradi »politike amputiranja Nemčije tako na vzhodni kot na zahodni meji. Socialni demokrati sodijo, da evropska Posarja pomeni zakonitve odcepitve nemškega ozemlja vzhodno od meja na Odri in Nissi.

V bonnskih krogih menijo, da bo kancler skušal na sestanku z Bidaultom dokončno razčistiti posarski problem, in sicer tem prej, ker na francoski strani poudarjajo, da lahko parlamentarno debato o EOS v Parizu začno

Boj za prestiž in vpliv

SZ hoče okrepiti svojo avtoriteto

Bonn, 28. marca (Tanjug). — Vzhodnonemška vlada je včeraj pozdravila sklep sovjetske vlade, da priznava »suverenost« sovjetske cone Nemčije in njene vlade. Hkrati se je vzhodnonemška vlada zavezala, da bo spoštovala določbe potsdamske pogodbe in obveznosti spričo prisotnosti sovjetskih čet v Vzhodni Nemčiji. V sporočilu, objavljenem po večerajšnji vladni seji, je poudarjeno, da je priznanje vzhodnonemške suverenosti sad razgovorov med Moskvo in Pankowom po berlinski konferenci.

Vzhodnonemška vlada je zahodnonemški vladi znova predlagala, naj začne razgovore o vseh spornih vprašanjih »v duhu krepitve miru in vzpostavitve neodvisne, enotne, demokratične in miroljubne Nemčije«.

To sporočilo je bilo objavljeno po pitlih 24 ur po sporočilu sovjetske vlade o priznanju vzhodnonemške suverenosti. Zatem pričakujejo nadaljnje korake vzhodnonemške vlade, predvsem v smeri zunanjepolitičnega uveljavljanja vzhodnonemške vlade, ki pa bodo hkrati imeli značaj boja za prestiž in vpliv v celotni Nemčiji. Pri tem je treba pričakovati obdobje zaostrenega boja proti kanclerju Adenauerju in

njegovi zunanji politiki, pa tudi politiki zahodnih velesil, predvsem ZDA.

Toda tukaj ne verjamejo, da bo sklep sovjetske vlade vplival na odvisnost vzhodnonemške vlade od SZ. Poudarjajo pa, da mora dozvedna suverenost Vzhodne Nemčije, ki jo bodo Sovjeti v prihodnje uveljavljali v svoji mednarodni politiki, hkrati služiti utrditvi vzhodnonemške vlade v očeh prebivalstva sovjetske cone Nemčije, oziroma z drugimi besedami: utrditvi sovjetskega vpliva v Vzhodni Nemčiji. — V okviru teh prizadevanj pričakujejo še vrsto čisto notranjih gospodarsko-upravnih ukrepov s smotrom, krepitvi avtoritete Sovjetske zveze in vzhodnonemške vlade, da bi tako ohromili nezadovoljstvo prebivalstva in preprečili ponavljanje lanskim juljskim dogodkom.

General Winterton odpotoval v Vel. Britanijo

Trst, 28. marca (AFP). Poveljnik anglo-ameriške cone A STO general Winterton je danes iz Trsta odpotoval v Veliko Britanijo, kjer se bo mudil nekaj dni zaradi rednega posvetovanja z britanskim ministrom za vojsko.

Z VSEH STRANI SVETA

VELIKA BRITANIJA

Malenkov povabil ameriške novinarje

London (AFP). Skupina ameriških novinarjev, ki se zdaj muči v Londonu in v kateri so novinarji najhujših provinjskih časnikov, bo na povabilo predsednika sovjetske vlade Malenkova odpotovala v Moskvo.

ZDA

200 milijonov dolarjev za graditev atomskih naprav

Washington (Reuters). Kongresni pododbor za atomsko energijo sodi, da bo čez deset let atomska energija služila proizvodnji električne energije v mirnodobne namene. Pododbor je včeraj sprejel petletni načrt o razvoju atomskih naprav, za katerih graditev je predvidenih okrog 200 milijonov dolarjev.

Smoter

Stassenovega potovanja

Washington (Reuters). Washingtonski dopisnik »New York Timesa« kaže, da je po izjavi vladnih krogov cilj potovanja Harolda Stassena v London zavreči ukrepe v zvezi z zmanjšanjem omejitev v trgovini med Vzhodom in Zahodom. Časnik tudi trdi, da je predsednik Eisenhower poslal 19. marca predsedniku britanske vlade Churchillu brzojavko, v kateri zahteva, naj bi ne uklonil omejitev v trgovini med Vzhodom in Zahodom. Dopisnik »New York Timesa« pravi, da Eisenhowerjeva brzojavka Churchillovega stališča ni spremenila in zato je Eisenhower poslal Stassena na obisk k britanskemu ministrskemu predsedniku.

Kmalu bo 5 milijonov brezposelnih

Washington (AFP). Clan Predstavnika doma Franklin Roosevelt, sin bivšega predsednika ZDA, je zahteval snoči od Eisenhowerjevo

vlade, »naj ukrepa vse potrebno za boj zoper čedalje večjo brezposelnost«. Dejal je, da bodo statistike za marec pokazale obetno povečanje števila brezposelnih, ki jih je bilo februarja 3.700.000. »Čez nekaj tednov« je dejal Franklin Roosevelt, »lo v ZDA kakih pet milijonov brezposelnih.«

IZRAEL

Spet incident

Tel Aviv (AFP). Včeraj dopoldne je prišlo na izraelsko-jordanski meji

do novega incidenta. Jordanski vojak je s streljalo na izraelsko vojaško patruljo. Žrtve še niso znane.

Vodja opozicije napadel vlado

Tel Aviv (Reuters). Vodja opozicije Menahem Beigin je pozval k »odločni vojaški akciji« zoper jordansko-arabsko legijo, ki jo je obdolžil, da je odgovorna za uboj 11 izraelskih potnikov pri Biršeli. Izraelsko vlado je napadel, češ da je »neodločna« in da »ni« slozna.

EGIPT

Kralj Saud odložil odhod

Kairo (AFP). Kralj Saudove Arabije, ki bi moral danes odpotovali iz Egipta, kjer je na uradnem obisku, je odložil odhod zaradi položaja v Egiptu.

Uradni predstavnik predsedstva republike je snoči po sestanku kralja Sauda z generalom Nagibom izjavil, da egiptovska kriza še ni rešena.

SIRIJA

Študentske demonstracije

Beirut (Reuters). Policija je včeraj streljala na študente, ki so demonstrirali proti sklepanju paktov med arabskimi državami in drugimi deželami. Ubit je bil en študent, 27 ljudi pa je bilo ranjenih, med njimi deset policajev. Podobne demonstracije so bile tudi v glavnem mestu Sirije Damasku.

Spomenica intelektualcev

Damask (AFP). Danes so predsedniku sirske republike, predsedniku narodne skupščine, ministrskemu predsedniku in notranjemu ministru izročili spomenico s podpismi nekaj sto sirske intelektualcev. Podpisniki spomenice zahtevajo, da je treba vzpostaviti svobodo na vseh področjih, republikanski, parlamentarni in demokratski režim ter opustiti vse imperialistične zamisli o zvezah ali obrambi.

FRANCIJA

Po izjavi ameriškega visokega komisarja

Pariz (AFP). V washingtonskih pristojnih krogih izjavljajo, da je ameriški visoki komisar v Nemčiji James Connant izrekel samo svoje osebno mnenje, ko je včeraj izjavil, da bi utegnili bonnski sporazum o odpravi okupacije Zahodne Nemčije uveljaviti neodvisno d pariškega sporazuma o EOS. Pariški obveščeni krogi ne bodo dali nobenega komentarja o tej izjavi. Vendar pripominjajo, da je Francija vedno stala na stališču, da

sta bonnski in pariški sporazum med seboj tesno povezana

Evropska konferenca o šolski higieni

Grenoble (AFP). Pod pokroviteljstvom Svetovne zdravstvene organizacije bo v Grenobleu od 14. do 19. junija evropska konferenca o šolski higieni. Konferenca se bodo udeležili delegati 23 držav, med njimi tudi predstavniki Grčije, Turčije in Jugoslavije.

INDIJA

Aretacija župana

Pondichery (AFP). Francoski visoki komisar v Pondicheryju Menard je zanikal, da so župana neke občine na tem francoskem ozemlju, ki je pristal priključitve k Indiji, aretirali, ko je bil na indijskem ozemlju. Menard je izjavil, da so ga aretirali na francoskem ozemlju. Trdil je tudi, da ne drže vesti, da so slabo ravnali s pristaki priključitve Pondicheryja k Indiji.

Demonstracije v Pondicheryju

New Delhi (Tanjug). Na velikih mitingih, ki so bili snoči v francoskih posestih v Indiji, so demonstrantje vzklikali proindijska gesla in na več krajih izobesili indijske zastave. Davišnji deliški tisk označuje te demonstracije za začetek »boja brez nasilja za enotnost francoskih posesti z Indijo«.

GRČIJA

Letalski manevri v okviru atlantskega pakta

Atene (AFP). V Grčiji bodo v okviru atlantskega pakta od 29. marca do 2. aprila letalski manevri, na katerih bodo preverili učinkovitost grške protiletalske obrambe in ugotovili probleme v zvezi s sodelovanjem v okviru atlantskega pakta. Pri manevrih bodo sodelovala letala z operacij v Franciji, Severni Afriki, Italiji, Turčiji, Malti, kakor tudi s ameriških in britanskih letalonosilk.

Načelnik francoskega generalštaba general Ely, ki se je po šestdnevem bivanju v ZDA vrnil v Pariz, se je z ameriškim vojaškim voditeljem razgovarjal zlasti o položaju v Indokini. Na sliki: Eisenhower in Ely med razgovorom

Dr. Aleksander Magaračević

DNEVNE NOVICE

Društvo arhitektov Slovenije vabi na redni letni občni zbor, ki bo danes, 29. marca 1954 ob 16.30 v stekleni dvorani hotela »Union« (veranda).

MOTOX je moderno sredstvo za mnevanje moljev. Siguren, praktičen in ne smrdi samo MOTOX!

PREDAVANJA

V ponedeljek, 29. marca in v četrtek, 1. aprila bo tretje predavanje »Barok in rokokoo« iz cikla »Kratek pregled umetnostnega ustvarjanja skozi stoletja«.

»Kako zanamerno je to dvočlani, pravi žena možu, ko se spomota ozre čez plot. Glej, koliko kosti leži tu naokoli, da zamrajajo zrak. Raje naj bi jih spravili v kak zaobilni in jih enkrat mesečno odnesli v zbiralnico odpadkov. Znebili bi se smrada in prejeli še nekaj denarja!«

KONCERTI

Drevi VII. abonmajski koncert z dirigentom Carlom Zechlingom (Rim) z abonma B. Vstopnice v Filharmoniji.

GLEDALIŠČA

DRAMA - LJUBLJANA
Ponedeljek, 29. marca ob 20: Tirso de Molina: Don Gil v zelenih hlačah. Abonma red D.
Torek, 30. marca ob 20: Gorki: Vasa Zelenova. Abonma red C.
Sreda, 31. marca ob 20: Gorki: Vasa Zelenova. Abonma red E.

OPERA

Ponedeljek, 29. marca: Zaprt.
Torek, 30. marca ob 19.30: D. Svara: Prešeren (Slovo od mladosti). Abonma red G.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža
Sreda, 31. marca ob 20: Irwin Shaw: Pokopljite mrtve. Zaključena predstava za TSS I.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Ročne lutke
Resljeva cesta 23
Ponedeljek, 29. marca ob 11 in 15: Gostovanje v Radečah pri Zidanem mostu.

RADIO

Sprejeto na ponedeljek, 29. marca
Poročila: 5.35, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
5.30-7.30 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni spored) - 5.45 - 5.55 Jutranja telovadba - 6.30-6.35 - Radijski kolektar in prez od tiska - 7.30 Za gospodinje - 12.00 Lahka glasba - 12.20 Nekaj za lovce - 12.30 Opoidanski orkestralni spored - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.45 Za mlade pevce in godce - 14.05 Prijubljeni slovenski zbori in samospil - 14.40 Kaj bo danes na sporedu - 14.45 Igra Jože Krampič v Veseljem triu - 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 15.30 Solska ura za nižjo stopnjo - (Na pomladanskem sprehodu) - 16.00 V svetu opernih melodij - 17.15 Lepe melodije - 17.45 Zunanje-politični feljton - 18.00 Glasbeni mozaič - 18.30 Zdravstveni nasveti - 18.40 Pojo zbori »Svoboda« - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame - 20.00 Radijska univerza - Dr. Božo Škerli: Ali povzročajo zakoni med bližnjimi sorodniki degeneracijo? - 20.15 Osmi abonmajski simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, dirigent Carlo Zecchi - Corelli: Concerto Grosso, Cherubini: Simfonija, Leskovic: Partita, Mortari: Glasba za godala, Rossini: Svilena lestev, iverturna (Prenos iz Velike filharmonične dvorane v Ljubljani) - 22.15-23.00 V plesnem ritmu - Spored izvajajo: Plesni orkester Radia Ljubljana, Trio Nečak iz Beograda, ork. Willy Berkling in ork. Jan. Cordu-wener - 23.00-24.00 Oddaja za tujino na valu 327.1 m (Prenos iz Zagreba).

Umrlí so v Ljubljani:

Murko Ivana, upokojenka. Pogreb bo v ponedeljek ob 14.30 na Zalah.
Pipan Marija, gospodinja. Pogreb bo v ponedeljek ob 15. uri na Zalah.

TRIE

ROMAN 33 M. E. REMARQUE TOVARIŠI

Odgledlo mi je, da je jemal zadevo tako preprosto. »Saj bi bil lahko še prej spregovoril dobro besedo«, sem dejal.
Odkimal je. »Neumnost.«
Naročil sem kozarček ruma. »Veš kaj«, sem dejal potem, »niti pojma nimam, kdo in kaj je. Ne vem tudi, kakšno je njeno razmerje z Bindingom. Ali ti je takrat kaj povedal?«
Pogledal me je. »Ali te to kaj skrbi?«
»Ne.«
»Tudi meni se tako zdi. Mimogrede rečeno, plašč ti dobro pristaja.«
Zardel sem.
»Zardevali ti ni treba. Imaš čisto prav. Rad bi, da bi tudi jaz mogel.«
Nekaj časa sem molčal. »Kako, Gottfried?« sem dejal naposled.
Pogledal me je. »Ker je vse drugo govno, Robby. Ker ni na svetu ničesar, za kar bi bilo vredno živeti. Misli na to, kar ti je pripovedoval včeraj Ferdinand. Prav ima, stari, debeluhasti mrliški mazač. No, pa sedi k temu zaboji in zaigraj nekaj vojaških.«
Zaigral sem »Tri lilije« in »Argonski gozd«. Zveneli sta polnočno v praznem lokalu, če je človek pomislil, Lda j smro te pesmi vedno prepevali.

CELJSKE VESTI

V dnevi od 15. do 22. marca so se v Celju poročili: Matilja Merja in Marija Kunstek, razvedena Kramer, Dušan Kolnik in Andreja Puntar, Ivan Brantan in dr. Cirila Spindler, Alojzij Pogelšek in Stanislava Drobnje, Franc Kos in Zora Božič, Pavel Ivanc in Marija Kovač, Miroslav Horvat in Nada Jaklič, Jožef Jošt in Ana Zidar.

Oglašujte v »Ljudski pravici Borbi«!

rodne pesni pojo Tri Polonce, s harmoniko jih spremlja Vinko Drčar - 12.00-23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

KINO

PARTIZAN: Amer. film »Borec«.
UDARNIK: Jugoslov. film »Sinji galub«.
POBREŽJE: Zaprt.
STUDENTI: Zaprt.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 29. marca: Zaprt.
Umetnostna galerija, Maribor
Strossmayerjeva ul. 5
Razstava grafik in drobne plastike Debenjak-Batič. Razstava obsega grafična dela enega najvidnejših jugoslovanskih grafikov Rilka Debenjaka in drobno plastiko znanega slovenskega kiparja Stojana Batiča.

MARIBORSKE VESTI

V Mariboru so se od 17. do 24. marca poročili: Edvard Cerar in Zofija Verčko, Franc Lonce in Kristina Sternad, Jožef Mihalič in Tereziya Knez, Janez Rober in Irena Spilak, Karel Gramac in Milka Račič, Franc Gutmacher in Marijeta Pavlič, Janez Kranjc in Karolina Habinc, Alojz Kocuvan in Antonija Niderl, Franc Tazner in Marija Lipovec, Ferdinand Kreppek in Marija Pajnikher, Alojz Gumilar in Katarina Kristl.

TOVARNA CEMENTA »NOVI POPOVAC«

»NOVI POPOVAC« V IZGRADNJI
POPOVAC PRI PARACINU
sprejme:
strojnega inženirja, strojnega tehnika, elektroinženirja, inženirja kemije, dva inženirja tehnologa, rudarskega inženirja, rudarskega tehnika, pravnika, strojeписко z znanjem nemškega jezika.

MESTNI LJUDSKI ODBOR IN ZVEZA BORCEV V KRAGUJVCU

OBVEŠČATA UDELEŽENCE SPLOŠNEGA IN ANONIMNEGA NATEČAJA

DA SO POGOJI NATEČAJA IZPOLNJNI IN SPREMENJENI Z NASLEDNJIM:
1. ROK ZA IZROCITEV DEL JE DO 20. APRILA 1954
2. REZULTATI NATEČAJA BODO OBJAVLJENI NAJPOZNEJE DO 28. JUNIJA 1954
3. DELA JE TREBA POSLATI NA NASLOV: ODBOR ZA PODIZANJE SPOMEN-PARKA KRAGUJEVAC, ULICA 27 MARTA 17

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«
Ameriški barvni film
Trobente in bobni
V glavnih vlogah Debra Paget in Clifton Webb.
Tednik
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Predprodaja vstopnic od 12.30 dalje.

KINO »KOMUNJA«: Švedski film »Dobri vojak Burn«.
KINO »SLOGA«: amer film »Na nebu ni cesta«.
KINO »SOČA«: ameriški film »Njeno življenje«.

DRORNI OGLASI

VEČJE STEVILO DELAVCEV ZA PRUČITEV K DELU NA PRUGI IN DELAVNICI sprejememo. Zglašiti se je na upraviteljni ECZ. - Električna cestna železnica, Ljubljana.

KUPIMO hidravlično stiskalnico

700-1000 ton pritiska, hod bata 800 mm ali več
Ponudbe pošljite na: Tvornica olovnih proizvodov, Zagreb, Savska cesta 131, tel. 32-871, 23-447

GRADISKA - GRABBIŠČE HC VUZENICA

sprejme takoj v službo
gradbene inženirje in tehnike
Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom je poslati Upravnemu odboru »GRADISKA« - VUZENICA.

Ljudski odbor mesta Skoplje razpisuje

SPLOŠNI ANONIMNI NATEČAJ ZA UREDITEV SKOPLJANSKE TRDNJAVE »KALE«

PRVICA UDELEŽBE IMAJO VSI DRŽAVLJANI FLRJ
Pogoji za natečaj se dobe pri Sekretariatu za komunalne zadeve Ljudskega odbora mesta Skoplja za 2000 din
NAGRADE:
PRVA NAGRADA V ZNESKU 500.000 din
DRUGA NAGRADA V ZNESKU 400.000 din
TRETJA NAGRADA V ZNESKU 300.000 din
ČETRTA NAGRADA V ZNESKU 200.000 din
PETA NAGRADA V ZNESKU 150.000 din

Dva dni kasneje je prišel Köster naglo iz lope. »Robby, tvoj Blumenthal je telefoniral. Ob enajstih se moraš pripeljati s Cadillacom k njemu. Rad bi ga preizkusil.«

Vrgel sem orodje proč. »Človek božji - Otto, ko bi le kaj bilo iz tega!«
»Kaj sem vama rekla«, se je oglasil Lenz iz jame pod Fordom. »Saj se bo vrnil, sem dejal. Gottfrieda je treba zmeraj poslušati!«
»Drži jezik za zobmi, položaj je težaven«, sem kričal v jamo. »Otto, koliko največ lahko pri cenil povestim?«
»Kvečjemu dva tisoč. No, naj bo, dva tisoč dve sto, toda to je res skrajna meja. Če nikakor ne bi šlo drugače, popusti dva tisoč pet sto. Če bi videl, da imaš opravka z norcem, popusti dva tisoč šest sto. Povej mu pa, da ga bomo večno preklinjali.«
»Velja.«
Avto smo očistili, da se je kar svetil. Sedel sem vanj. Köster mi je položil roko na ramo. »Robby, pomisli, da si kot vojak izpolnjeval še drugačne naloge. Brani čast naše delavnice do krvi. Umri stoji, z roko na Blumenthalovi denarnici.«
»Bodi brez skrbi«, sem se zasmjel.
Lenz je privlekel iz žepa nekakšno kolajno in mi jo pomolil pod nos. »Primi moj amulet, Robby!«
»Pa naj bo.« Prijel sem ga.
»Akabadabra, veliki Siva«, je molil Gottfried, »blagoslovi to mevo o bogomum in močjo! Počakaj tu, še bolje, vzemi ga s seboj! Tako, zdaj pa trikrat pljuni.«
»V redu«, sem dejal, mu pljunil pred noge in odpeljal mimo Juppa, ki mi je razburjeno salutiral z bencinsko cevjo.
Spotoma sem kupil nekaj nageljnkov in jih umetniško zataknil v kristalne vaze našega avtomobila. Na to vabo sem hotel ujeti gospo Blumenthalovo.

NATECAJNI ELABORAT JE NA VPOGLED PRI REPUBLISKIH DRUSTVIH ARHITEKTOV

Clani ocenjevalnega razsodišča so:
Dimčec Zografski, predsednik Republiškega sveta Ljudske skupščine LR Makedonije.
Inž. arh. Nikola Dobrovic, profesor fakultete za arhitekturo VTS v Beogradu.
Inž. arh. Zdenko Stričić, profesor tehnične fakultete v Zagrebu.
Inž. arh. Ivan Zdravković, znanstveni sodelavec Zveznega inštituta za zaščito kulturnih spomenikov.
Inž. arh. Miho Čekelja, docent tehnične fakultete v Skoplju.
Inž. arh. Ljube Pota, direktor Zavoda za urbanizem IO Skoplje.
Dimčec Koco, profesor zgodovine in umetnosti na filozofski fakulteti v Skoplju.

SEKRETARIAT ZA KOMUNALNE ZADEVE LO SKOPLJE

Zal me je Blumenthal sprejel v svoji pisarni in ne v stanovanju. Čakati sem moral četr ur. Ljubček, sem pomislil, to zvičajo poznan, z njo me ne boš omechal. V prednji sobi sem vprašal brhko strojeписко, ki sem jo podkupil z nageljnkovo iz svoje gumbnice, kakšno trgovino ima Blumenthal. Trikotoža, promet velik, v pisarni devet uslužbencev, tihi družabnik, najhujša konkurenca Meyer in sin, Meyerjev sin se je vozil z rdečim dvosedeznim Essexom - tako daleč sem bil s poizvedovanjem, ko me je poklical Blumenthal.

Ustrelil je takoj s topovi. »Mladi mož«, je dejal, »časa imam malo. Ondanja cena je bila vaša pobožna želja. Torej roko na srce, koliko stane avto?«
»Sedem tisoč mark«, sem odgovoril.
Kratko mi je obrnil hrbet. »Potemtakem ni vredno govoriti.«
»Gospod Blumenthal«, sem dejal, »oglejte si avto še enkrat...«
»To ni potrebno«, mi je segel v besedo, »saj sem si ga ondan temeljito ogledal...«
»Med ogledati in ogledati si je razlika«, sem menil. »Ogledati si morate podrobnosti. Lakiranje prvovrstno, lak od Volva in Ruhrbecka, lastna cena 250 mark, plashi novi, krščanska cena 600 mark, skupaj torej že 850. Blazinice, najboljši Cord...«
Odkimal je. Začel sem znova. Pozval sem ga, naj si ogleda odlično šasijo, krasno streho, pokromane hladilnike, moderne odbijače po šestdeset mark par; kakor otroka k materi me je gnalo nazaj h Cadillacu in skušal sem spregovoriti Blumenthala, naj pride na dvorišče. Vedel sem, da bi mi kakor Anteju, zrasle na zemlji nove moči. Cene izgube mnogo svoje abstrakne groze, če človek zanje lahko nekaj pokaže.

